

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 1-ej popołudniu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Biuro Redakcji i Ekspedycja ul. Chorążczyzna 21. Administracja ul. Podwale 3. — Egzemplarze gazety do nabycia w Ekspedycji ul. Chorążczyzna 21, w biurze dzienników **S. Sokolowski i Ska** Jagiellońska 7, w biurach dzienników i irakach. — Listy należy frankować.

Reklamacje otwarte wolne od opłaty. — Konto P.K.O. Nr. 141.690. Telefon Redakcji Nr. 178. — Telefon Administracji Nr. 73.

Cena egzemplarza
w miejscu
1 na prowincji

20 Mk

PRENUMERATA:

	mięsiecznie
we Lwowie bez dostawy	460 — Mk
we Lwowie z dostawą	560 — Mk
z przesyłką pocztową w Polsce	500 — Mk
z przesyłką pocztową w innych państwach	650 — Mk

Wszystkie ogłoszenia przyjmuje Administracja „Gazety Lwowskiej”, Lwów, ulica Podwale 3, w godzinach od 8-2 i 5-7; biuro S. Sokolowski i Ska, ulica Jagiellońska 7.

Skon Karola Habsburga.

* 17 sierpnia 1887 † 1 kwietnia 1922.

Doniesienia Biura Reutera i Agencji Havasa podają, że b. cesarz i król Karol Habsburg zmarł dnia 1. bm. w Funchal, gdzie przebywał internowany.

Bliższych szczegółów doniesienie te nie podają. Informacje prywatne są niedokładne, a nawet sprzeczne. Jedne wymieniają jako przyczynę zgonu żółta febrę, co brzmi wprost nieprawdopodobnie, inne grype w połączeniu z obustronnym zapaleniem płuc. B. cesarzowa Zyta i dzieci także podobno przeżyły gripę, jednak w lżejszym stopniu. Zyta osobiście pielęgnowała małżonka w czasie choroby, która wystąpiła bardzo gwałtownie i wobec wysokiej gorączki stała utrzymującą się, od czasu zaś do czasu przekraczającej 40 stopni, mało pozostawiała nadziei uzdrowienia.

Dziwna igraszka losu był ów banita, a właściwie jeniec koalicji, niedawno temu osadzony za karę na Maderze.

Nie miał w sobie nic z postaci tragicznych, ale wypadki weisnęły go w trybu katastrofy dziejowej o pokroju tragedji. Bo jakże inaczej nazwać zapadnięcie się starej, nieracjonalnej wprawdzie, lecz przez tyle wieków podtrzymywanej i wzmacnianej budowy, jaką były Austro-Węgry?

Wmawiano w Europie ciągle, że są one koniecznością historyczną i na tem też owa monarchja opierała swe zaufanie w przyszłość. Gdyby nie komunal w podręcznikach historii, na trybunach parlamentarnych, w wymianach pot dyplomatycznych powtarzany aż do znużenia, byłaby może w lecie roku 1914 nie tak łatwo zrodziła się przy Ballplatzu w Wiedniu obusieczna decyzja rozpętania pożogi europejskiej.

I kiedy sędziwy Franciszek Józef w manifestcie „do wiernych ludów monarchji” między innymi głosił: „wszystko rozważyłem, wszystko przewidziałem” — to niewątpliwie tak rozumował w duchu: Najprawdopodobniej wygramy, a wtedy pokonany biada! Gdybyśmy zaś nawet przegrali, to także niewielkie nieszczęście: ludy zapłacą kontrybucję, utraci się tu czy ówdzie kawalek jakiejś prowincji, ale monarchja pozostanie monarchja. Zatem — „va banque!”

Wynik wojny okazał, że jednak rozważania i przewidywania Franciszka Józefa nie objęły wszystkich możliwości i właśnie to, czego koronowany starzec nie wziął pod rozwagę ani nie przewidział — to właśnie przyoblokła rzeczywistość w swe szaty.

Karol wstępując w roku 1916 na tron, objął straszliwy spadek: wojnę — mimo pozorów krojącego się zwycięstwa, — już przegraną. Nie zdawał sobie jednak sprawy z tego stanu rzeczy; zresztą i Berlin jeszcze ludził się wówczas...

Obejmował Karol władze cesarską rzekomo przygotowany należycie. Chowano go bowiem, jako przyszłego monarchę i o tem by Franciszek Ferdynand miał kiedykolwiek tronem zawładnąć, nikomu z wtajemniczonych ani się nie śniło. Jednak edukacja zawiodła, nie rozwinęła w Karolu zdolności potrzebnych do kierowania losami ludów, ani też nie wykształciła dostatecznie charakteru.

Była mu obcą stanowczość, silna wola, poczucie odpowiedzialności w takiej mierze, w jakiej domagać się można tego przywileju od monarchji. Nie umiał uprzeć się pokuszeniom, czyhającym na młodych purpuratów, a lekkomyślność osobista wycisnęła swe piętno na jego rządach.

Wypadki dowiodły, że brak było Karolowi także instynktu, czyniącego nieraz nawet władców średniej miary, postaciami wybitnymi; nie umiał sięgnąć po dobrych doradców. Powierzył ster rządów Seidlerowi, a politykę zagraniczną Czerninowi, sam upiółł sobie stryczek na szyję, a państwu grób wykopał. Bardziej niefortunego wyboru nie mógł uczynić.

Jedynie dobre natchnienie zawdzięczał żonie, górującej nad tym młodym, nieopatrznym człowiekiem zarówno inteligencją, jak intuicją. Z tej to inicjatywy i przy pomocy jej braci zwrócił się był zaraz w r. 1917, jak wiadomo, do Francji z propozycją pokojową. I gdyby był wytrwał na tej drodze, gdyby miał dość męskiego hartu, dość monarchszej stanowczości, byłby ocalił Austro-Węgry. Na swoje nieszczęście, acz na szczęście ludów, a przedewszystkiem Polski, dał się Karol zgniebić Czerninowi, zastraszonemu przez berlińskich „sprzymierzeńców” — i jedyny krok zbawczy dla monarchji, który był do zrobienia, skończył się niebawym skandalem, przygwoźdzeniem cesarza na ordynarnem kłamstwie.

Nam Karol Habsburg pozostawił po sobie pamięć jak najmniej sympatyczną. Nie umiał ocenić ofiar poniesionych przez naród, powagą swą sankcjonował traktat brzeski wraz ze znaną klauzulą, obciążył swe sumienie Hisztem. — Świadom już końca Austrii, jeszcze dał się Seidlerowi i Czerninowi wciągnąć do gry podstępnej, która wydać mając chyłkiem Galicję wschodnią Rusinom, wywołała wojnę polsko-ruską w r. 1918-9.

Predestynowany na grabarza monarchji, zresztą nie zasługującej lepszego losu, stał się Karol Habsburg nieświadomym wykonawcą wyższych przeznaczeń. Może dla tego właśnie losy postawiły go na tak odpowiedzialnem stanowisku, by wprost nieodpowiedzialnymi błędami przyspieszył katastrofę. Płonał mu dach nad głową, a on zamiast ratować, co było jeszcze do uratowania — jak szalony, podsycał ogień, póki dach nie runął mu na głowę, a jego samego...

Nie, jego nie zabił! Nawet nadziei w nim nie zabił, że jeszcze wszystko może się odwrócić. Takie po głowie chodziły mu myśli niezawodnie.

Wszak zdradził się z tem Karol niefortuną dwukrotną wyprawą na Węgry, kiedy wyruszył jednym i drugim razem jak z motyką na słońce.

Państwo runęło — on sam uszedł z życiem i w tem właśnie największy tragizm dołi Karola Habsburga. Kazał mu los dławić się gorączką swego upadku, aż go ona zwoła, męczarnią rozczarowania zadławiła.

Historia nie będzie kierowała się sentymentalizmem w wydaniu sądu o ostatnim cesarzu Austro-Węgier. Nad mogiłą jednak człowieka, który nietylko przez powołanie na tron, lecz także przez swe winy, wybrany został na kozła ofiarnego przeznaczeń — trudno oprzeć się smutnym myślom, a nawet współczuciu.

Leafield. (PAT.) Reuter donosi z Funchal, że eks-cesarz Karol zmarł. Wiadomość tę potwierdza również agencja Havasa.

Budapeszt. W klubie demokratycznym reprezentant legitymistów Vazsonyi oświadczył podczas przemówienia, że legitymiści węgierscy uważają Ottona, najstarszego syna zmarłego za prawowitego następcę tronu. Takie samo oświadczenie złożył hr. Apponyi.

Wiedeń. Wedle nadeszłych tu depesz, b. cesarz Karol był przytomny do ostatniej chwili. U łoża jego byli obecni eks-cesarzowa Zyta i najstarszy syn Otto. B. cesarzowa wyraziła życzenie, aby dokonano transfuzji krwi, jednakże lekarze nie zgodzili się na jej życzenie.

Wiedeń. „Neues Wr. Tagblatt” donosi: Legitymiści węgierscy czynią starania o przewiezienie zwłok b. króla Karola do Budapesztu. Podobno koalicja nie sprzeciwia się temu, o ile Węgry zagwarantują, że spokój nie zostanie zakłócony. B. cesarz Karol w testamentie wyraził życzenie, aby zwłoki jego pochowano w krypcie OO. Kapucynów we Wiedniu. Rząd austriacki zaczeka na rozstrzygnięcie koalicji.

Budapeszt. Wiadomość o śmierci b. króla Karola rozpowszechniono przez nadzwyczajne wydania dzienników. Wywołała ona przygnębienie.

Budapeszt. Węg. B. K. Naczelnik państwa węgierskiego i prezyd. ministrów B. thylen wysłali do królowej Zyty w Funchal telegramy kondolencyjne.

Wiedeń. „Korrespondenz Herzog” donosi: Testament Karola będzie testamentem politycznym, ponieważ majątek jakim on rozporządzał, nie przynosił wartości 10 milionów koren.

Nowi kawalerowie orderu „Orła Białego”.

Naczelnik Państwa otrzymał od króla Alfonsa XIII, który został odznaczony orderem Białego Orła — depeszę dziękczynną następującej treści:

„Marszałek Piłsudski, Prezydent Rzeczypospolitej. Warszawa. — Z najgłębszą wdzięcznością otrzymałem wielką wstęgę orderu Białego Orła. Jestem prawdziwie wzruszony tym cennym dowodem przyjaźni, okazanej mi przez Waszą Ekscelencję w imieniu szlachetnego narodu polskiego. Odznaczenie to, którego wartość oceniam w całej pełni, budzi we mnie wspomnienia moich sławnych przodków i przypomina mi przyjazne stosunki, które zawsze łączyły Polskę z Hiszpanją — stosunki, których zacieśnienia pragnę. Czuję

się szczęśliwym, mogąc ponowić raz jeszcze gorące życzenia pomyślności dla dzielnego narodu polskiego i osobistego szczęścia dla Waszej Ekscelencji. — Alfons”.

Kardynał Mercier przesłał następującą depeszę: „Marszałek Piłsudski, Naczelnik Państwa. Warszawa. — Z pełną szacunkiem wdzięcznością otrzymałem insygnia wielkiej wstęgi Orła Białego, które Wasza Ekscelencja raczyła mi przesłać za uprzejmem pośrednictwem hr. Sobañskiego. Zachowam we wdzięcznej pamięci to wysokie odznaczenie i przesyłam szlachetnemu narodowi polskiemu wyrazy hołdu, podziwu, miłości i niezmiernego przywiązania”.

Minister Darowski przedstawicielem Polski w Moskwie?

Warszawa. (Tel. wł.) W kręgach politycznych cy. Darowski ma być powołany na przedstawiciela polskiego w Moskwie.

Całą siłą pary ku pracy pokojowej.

W artykule pn. „Pokojowe fundamenty“ czytamy w „Kurj. Warsz.“ między innymi: „Zmieniło się w Polsce dużo: wielkim dniem w Sejmie staje się ten dzień, w którym Minister skarbu przedstawia cyfry, cyfry i cyfry.“

Zmieniło się w Polsce dużo: czytajcie dziśjsze komentarze prasy stołecznej, która z powagą, miarą, szacunkiem i życzliwością rozważa wczorajsze exposé Ministra skarbu.

Ale też naród żęgnie całą siłą pary ku pracy pokojowej, cieszy się, że ma na czele ludzi, którzy mu najprostszą drogę wskazują, i widzi już poza sobą rzeczy dobrze dokonane, a przed sobą pomyślną dynamikę stosunków. Wszystko to są straszne widoki dla kawiarnianych pesymistów, dla kwaśnych dam, chorych na wątrobę, dla historyków, intrygantów i urodzonych nieprzyjaciół naszego Państwa. Polska wszakże ma powody do śmiałego patrzenia w przyszłość. Nie! Nie nasycił p. Michalski dusz czarnowidzów.“

A w konkluzji artykułu swego p. B. K. tak się wyraża o Rządzie i Sejmie. „Rząd zrobił swoje. Rząd dotrzymał obietnicy. Gabinet p. Ponińskiego zapewnił krajowi to, czegośmy od niego wymagali: politykę pokojową zewnętrzną; politykę twórczą wewnętrzną, biorącą za punkt wyjścia reformy skarbowe.“

Teraz ma głos Sejm.

Krótkie są jego chwile życia. Wystarczą one jednak, aby zasłużyć sobie na miano wielkiego budowniczego Państwa Polskiego. aby przekazać swemu następcy gruntowne już, niewzruszone fundamenty Polski. Opinia publiczna spodziewa się, że zamiary rządowe znajdą teraz w Sejmie i mądra krytykę tego, co się da jeszcze udoskonalić, i silne poparcie tego, co zabezpiecza Państwu siłę, narodowi wielkość, a obywatelom dobrobyt“.

— 60 —

Trudne położenie Polski wobec militarystyki sąsiadów.

Z powodu, że pewien odłam niemieckiej prasy tendencyjnie interpretuje przemówienie szefa sztabu generalnego gen. Sikorskiego na posiedzeniu sejmowej komisji wojskowej w dniu 29. marca stwierdzić należy:

Gen. Sikorski podkreślił jak najdobitniej jednomyślną wolę narodu i wszystkich czynników rządowych w państwie, pracujących zgodnie nad utrzymaniem pokoju na wschodzie, mając w myśl naszych tendencji historycznych jedynie obronność na oku; naczelne władze wojskowe solidaryzują się z jednej strony z pokojowymi usiłowaniami obecnego Ministra spraw zagranicznych z drugiej zaś strony popierają wydanie wysiłku obecnego Ministra skarbu, zmiierzający do uporządkowania systemu gospodarczego Rzeczypospolitej, co stanowić będzie jedną z istotnych gwa-

rancji mocarstwowego stanowiska Polski. Na dowód powyższego twierdzenia powołał się generał Sikorski na niezwykle szybkie stosunkowo przeprowadzenie w Polsce demobilizacji wdrożonej w poprzednim roku i dokonaną reorganizację armii. Na zastosowanie w wojsku polskim nowych metod szkolenia oraz na ostatnie pozycje wydatków wojskowych, które po odrzuceniu kosztów inwestycyjnych i mobilizacyjnych, stanowią zaledwie 18,5% ogólnych wydatków państwowych. Wreszcie powyższe fakty świadczą o tym, że naczelne władze wojskowe pracują w sposób wyrażny na pokój, a nie prowokowane jakichkolwiek zamieszek. Tendencja powyższa polskich czynników wojskowych znalazła niejednokrotnie jednomyślną aprobatę zarówno Rządu polskiego jak i przewódców stronnictw w Sejmie. Omówiwszy niezwy-

go w rzeczy położenie Państwa Polskiego pod względem strategicznym i pod względem politycznym, gen. Sikorski uzasadniał potrzebę dla Polski utrzymania w czasie pokoju około 250.000 armii, której wyszkolenie stałoby na nowoczesnym poziomie.

Przy szczegółowej analizie przewagi niemieckiej, podkreślił gen. Sikorski siły 60-miljonowego narodu, który do swojej dyspozycji posiada wielkie ilości ukrytej broni. Jakkolwiek cała armia niemiecka liczy według traktatu wersalskiego jedynie 100.000 ludzi, zorganizowanych w 7 dywizji piechoty i 3 dywizje jazdy, to jednak Polska musi się liczyć z tem, że jest to doborowa kadra oficerska i podoficerska, która w myśli swojej wewnętrznej organizacji może się w bardzo krótkim przedziale czasu potroić. W ten sposób Niemcy dysponować mogą w pierwszej fazie mobilizacji pełnymi 21 dywizjami piechoty, mnożąc je w dalszym ciągu i w sposób praktykowany w roku 1914 jeszcze o 21 dywizji rezerwy, które tworzą temsamem armię o sile 21 pełnych korpusów.

Istniejące w dalszym ciągu w Niemczech Związki pułkowe, Związki wysłużonych żołnierzy, oraz specjalne organizacje gminne i policyjne, stanowią przy znanej sile organizacyjnej narodu niemieckiego rzeczywistą podstawę do bardzo szybkiego zorganizowania przez Niemców silnej armii w razie potrzeby. Należy również pamiętać o tem, że Niemcy mieli w wojnie światowej około 15 milionów żołnierzy pod bronią i że po odliczeniu strat wojennych i terenowych dysponują jeszcze dziś 10 milionami wyszkolonych żołnierzy, z których wedle obliczeń francuskich i naszych mogą natychmiast uzbroić i wyekwipować 5 milionów żołnierzy. Polska pamiętać również musi, że Niemcy dysponują przemysłem o nadzwyczajnie wysokim poziomie, który jest owym źródłem, z jakiego Niemcy mimo wszelkiej kontroli koalicyjnej czerpać mogą siły dla zorganizowania dwóch równie ważnych a dla nas szczególnie niebezpiecznych broni, do jakich należą lotnictwo i gazy.

Analizując stosunki rosyjskie, gen. Sikorski wykazał, że Rosja, licząca 136 milionów mieszkańców, w tem około 30 milionów mężczyzn w wieku popisowym, może bez trudu powołać pod broń 11 milionów żołnierzy. Pokojowy skład armii sowieckiej wynosi 36 dywizji pułkowych dywizji piechoty, 25 brygad piechoty, 18 dywizji

Pamięci Wilhelma Feldmana.

Kraków 1922 r. czcionkami Drukarni Narodowej w Krakowie.

(Dokończenie).

Tam w głodzie i niedostatku wszelkiego rodzaju, z wiszącą ciągle nad głową groźba aresztowania i wysiłki do obozu jeńców, rozwinął Feldman niesłychanie płodną i ruchliwą działalność na korzyść sprawy polskiej. Grunt był obcy i zasadniczo wrogi. Feldman miał najzacieklejszych polakożerców zainteresować sprawą polską, przedstawiając jej doniosłość i znaczenie. Wszedł w stosunki z posłami wszelkich odcieni, zyskał dostęp do najpoważniejszych organów prasy, rozwinął zdumiewająco bogatą działalność publicystyczną. Celem zapoznania polityków niemieckich z historią kierunków politycznych w Polsce — przetłumaczył na język niemiecki, a właściwie streścił brzydotnowe swoje dzieło „Dzieje Polskiej myśli politycznej w okresie porządkowym“. Wydawane przezeń „Mittelungen des polnischen Pressbüros“, a później „Polnische Blätter“ były źródłem informacji o Polsce dla najpoważniejszych polityków niemieckich. Gdy „los bitew postawił kwestję polską w szeregu zagadnień europejskich“ Feldman miał już utrovaną drogę nie tylko do dziennikarzy i parlamentarzystów, ale i do kierowników polityki niemieckiej. Zwalczanie głosów wrogich dla nas, czy to ze strony żydowskiej, czy ukraińskiej, czy konserwatywnych kół niemieckich wypełniało mu godziny dnia i nocy. Na każdy taki głos odpowiadał broszurą, artykułem lub przemową na zwoływanych przez siebie zgromadzeniach, na które przychodzili chętnie wybitni politycy wszystkich stronnictw. Zdołał też usposobić

przyjaźnie dla sprawy naszej całą zastęp polityków, jak Erzberger, Naumann, Paehnicke, Gohain, profesorów starej daty jak Jastrów, Wilmowitz, Delbrück i inni.

A myliłby się, ktoby sądził, że Feldman był zaślepionym germanofilem. Iż razy gniew uderzał mu do głowy wobec przejawów obłudy i fałszu polityki niemieckiej w stosunku do Polski! „Dwuletnia działalność Feldmana w Berlinie — pisze dr. Kot — pochłonięto zwalczaniem polityki oficjalnej kół pruskich w sprawie polskiej. Przejrzał on ją natychmiast i całą swą energię poświęcił jej demaskowaniu. Zasypywał redakcje i publicystów, posłów, osobistości o wybitnym kredycie moralnym setkami dowodów, że polityka rządowa jest tendencyjnie obłudna, że w Polsce moskalofilstwa niema, że czynniki faktyczne w okupacji starają się wszelkimi siłami w Polsce moskalofilstwo wytwarzać przez szykany, nadużycia i gwałty. Każde nieludzkie postąpienie władz okupacyjnych, każde ich brutalne rozporządzenie rozgłaszał w opinii niemieckiej i odpowiednio je oświecał“. „Od nikogo Niemcy nie usłyszeli tyłu słów prawdy, nikt tak umiejętnie nie potrafił demaskować ich przewrotności i obłudy w sprawie polskiej, nikt tyle nie dostarczył zagranicy dowodów ich nadużyć i gwałtów, ich dążności zaborezych i aneksyjnych, co właśnie ten rzekomy germanofil“. Nie lękał się też co do ostatecznego zwycięstwa oręża niemieckiego. Gdy Angliecy zajęli Bagdad, powiedział: „Niemcy już przegrały wojnę“, więc też liczył się poważnie z międzynarodowym rozwiązaniem kwestji polskiej, a na przyjeżdżających do Berlina przedstawicieli społeczeństwa polskiego „nalegał wciąż o ostrożność, o stanowczość, o maksymalizm żądań, o samodzielność polityki polskiej“. Już na kilka tygodni przed podpisaniem traktatu w Brześciu ostrzegał kierowni-

cze czynniki w Warszawie o groźącym okrojeniu Królestwa od wschodu, o zamiarze oddania ziemi Chełmskiej fikcyjnej Ukrainie“.

Po ogłoszeniu treści traktatu Brzeskiego Feldman, jak wiadomo, zakończył swoją akcję dyplomatyczną w Berlinie listem otwartym do Naumana, w którym znalazły się charakterystyczne słowa: „Przeżyliśmy rosyjską niewolę, przeżyjemy i niemieckie oswobodzenie“.

Po tym liście kazano mu wyjechać z Niemiec. Wrócił jeszcze raz w listopadzie 1918 r. na krótko, już jako przedstawiciel ówczesnego Rządu polskiego. Po kilkunastu dniach odwołany stanął na skutek nacisku sfer mu nieprzyjanych, wrócił do Warszawy i objął stanowisko w Ministerstwie spraw zagranicznych.

„W nowych warunkach, wśród tłumy wszelkiego rodzaju „dziwnych karier“ — pisze jeden z jego biografów — nie było miejsca dla człowieka w stylu Feldmana. Ignorowany, nie chcąc pozostać na jakiejś synekurze, podał się do dymisji i wrócił do Krakowa. Tam żył, jak sam się wyrażał, dosłownie z literatury: wyprzedawał swój księgozbiór, aż przyszła wyniszczająca choroba i serce wyczerpane nadludzką pracą i niedostatkiem, a może dotknięte najboleśniej w największym ukołchanu swoim — nie wytrzymało. Zgasł 15. października 1919 r. Na łóżu śmierci, „in articulo mortis“, przyjął chrzest.“

Z pośród pisarzy, oddających hołd pamięci Feldmana, paru głębiej zairzało mu w duszę.

Żeromski w artystycznie ujętym fragmencie pochwylił wzruszający rys jego wielkiej, za grób sięgającej, miłości dla Wyspiańskiego.

Antoni Chołoniewski, przeciwnik jego orientacji politycznej pisze: „Był całe życie tak dobrym chrześcijaninem, jeśli tym wyrazem wolno obciąć sumę najwyższych przymiotów moralnych, jak był — wyszedłszy z obcej rasy nieprze-

jazdy i 5 brygad jazdy, a więc Rosja sowiecka dysponuje największą armią i najsilniejszą jazdą na świecie.

Omawiając szczegółowo zdolność organizacyjną owych kadr pokojowych armii rosyjskiej, szef sztabu generalnego wykazał, że liczyć się należy z możliwością wystawienia przez Rosję w razie wojny ogólnie około 90 dywizji, które posiadać będą większą moralną i materialną wartość, aniżeli to miało miejsce w r. 1920. Ciągła współpraca niemiecka, systematyczne uzdrawianie rosyjskiego przemysłu, zasilanie taborów kolejowych przez zakupy w Niemczech i w Ameryce, a wreszcie systematyczna praca nad wyszkoleniem i ujednoliceniem wojska sowieckiego zmuszają nas do stwierdzenia istniejącego faktu, że armia czerwona dąży energicznie do podniesienia swojej wartości taktycznej. Przy obrazowaniu politycznych trudności, z jakimi Państwo polskie walczyć musi, gen. Sikorski podkreślił nieustające dążenia pewnych kół niemieckich, które znalazły swój wyraz w tajnych projektach i planach w odniesieniu do Polski w momencie gdy bolszewicy stali pod Warszawą, tj. w r. 1920, a z których łatwo stwierdzić można, że plany te polegają na kultywowaniu idei rewanżu, i to przede wszystkim pod adresem Polski jako przeciwnika słabszego. Kola te sprowokowałyby już dziś bardzo chętnie, choćby przy pomocy monarchistów rosyjskich i innych organizacji antybolszewickich zamieszki na granicy polsko-bolszewickiej, aby następnie pod pretekstem osłonięcia Europy przed bolszewizmem wymóc na własnym rządzie, oraz wmówić w świat cały potrzebę dezameksji, chociażby częściowej utraconych w r. 1918 prowincji na wschodzie. Jakkolwiek niemieckie stronnictwa polityczne, propagujące w sposób jawny i szeroki powyższe idee, nie są dziś u steru, to jednak Polska śledzić musi stale powyższe tendencje, by zabezpieczyć się przed konsekwencjami tychże. Tendencje te są tem niebezpieczniejsze, że w obecnej sytuacji szczególniejszym sojusznikiem tychże jest bolszewicka Rosja, rozporządzająca dziś milionem 600.000 ludzi stojących pod bronią. Przemówienia, które Trocki czy inny czerwony dowódca wygłaszają, a zawierające rozliczne groźby wojenne, są dla nas poważną przestrożą. Nie może być bardziej popularnym w Polsce, jak idea rozbrojenia, oraz wzniosła zasada po-

gnionym w doskonałości synem polskiej ojczyzny“.

Marian Zdziechowski również bardzo zdecydowany przeciwnik, objaśnia jego czyn przedśmiertny wspomnieniem następującem:

„W roku 1902 z powodu konfiskaty błuzniczych w niektórych ustępach swoich „Legend“ Andrzeja Niemojowskiego i wobec oburzenia, które książka ta wywołała, Feldman zainicjował w wydawanej przez się „Krytyce“ ankietę na temat, czy i o ile dopuszczalna jest interwencja władz policyjnych i prokuratury w sprawach sztuki — i zaprosił mnie do udziału. Po otrzymaniu odpowiedzi mojej napisał do mnie list, który zaczynał następującymi słowami: „Najprzejmiej dziękuję za łaskawy współudział w ankiecie. Z głębokim wzruszeniem odczytałem ten głos — i nie po raz pierwszy, ale dziś najgoręcej odczułem brak Łaski i zazdrościem możliwości wizerunku“. Słowa te uderzyły mnie, ale głębszego wrażenia nie sprawiły; nie dostrzegłem związku między niemi, a literacką i publicystyczną działalnością ich autora. Teraz po śmierci jego nabierają one wagi, rzucają światło na ostatni jego czyn, dokonany na łożu śmierci, świadczą, że zmarły należał do tych wybranych w narodzie swoim, w których żył duch proroków Izraela i że dzięki temu przyjął naukę chrześcijańską, ten, gdy ją historycznie tylko bierzemy, ostatni i najwyższej, choć przez żydów odrzucony wyraz profetyzmu“.

Obecni przy jego zgonie i ci, co znali go w ostatnim okresie jego życia, opowiadają, że rosła w jego duchu, mistyczna tęsknota do Chrystusa, ucielesniona nawet w przedśmiertnych wizjach. Śnać, gdy odpdniedli go ci, których ukochała dusza zapagnęła pić ze źródła Najwyższej Miłości. I w tym ekstatycznym nastroju pożegnał ziemską Ojczyznę.

H. C.

wszechnego pokoju, opariego na porozumieniu narodów. By jednak to było możliwe, idea ta musi być powszechna, a więc obowiązująca istotnie i naszych sąsiadów, przy traktowaniu zaś jej wzięte być musi pod uwagę także trudne położenie Polski, które polega na onowiotnych już powyższych faktach, oraz na rozległości i otwartości jej granic. Armia polska ze względu na wysoki procent analfabetów, ze względu na techniczną stronę jej uzbrojenia, oraz ze względu na całość jej uzbrojenia wymagać będzie w obecnej chwili dwuletniej służby wojskowej przynajmniej na najbliższy okres przejściowy. Armia ta sprawować będzie również rolę szkoły nie tylko żołnierskiej, ale i ogólnoobywatelskiej dyscypliny, która po doświadczeniach długoletniej niewoli jest w Polsce tak bardzo potrzebną. Z

chwila, kiedy na nowoczesną miarę opracowany program przeszkolenia rezerw zostanie w Polsce przeprowadzony, w momencie, w którym zasada obrony Państwa będzie się mogła oprzeć na pogotowiu wyszkolonego wojska, wówczas władze wojskowe pierwsze zaproponują skrócenie czasu służby wojskowej. Powyższe zasady szefa polskiego sztabu generalnego, nacechowane jedynie troską o trwałe zabezpieczenie Państwa, potępiające w sposób zdecydowany wzory dawnych imperializmów, oraz stwierdzające dobitnie, że jedynym celem istnienia wzorowo i nowoczesnie zorganizowanej armii narodowej jest utrzymanie i zabezpieczenie pokoju na wschodzie, spotkały się z ogólną aprobatą całej komisji wojskowej.

Kredyty Ligi Narodów a zwalczanie epidemii.

Siedmiu lekarzy polskich otrzyma stypendjum.

Warszawa. (Tel. wł.) Komisja sanitarna Ligi narodów ustanowiła kredyty dla lekarzy, którzy chcą poświęcić się studiom nad zwalczaniem epidemii. Dla polskich lekarzy wyznaczono 7

miejsc. Kandydatów przedstawi rząd polski. Lekarze mogą dowolnie obrać kraj, w którym chcą pracować.

KRONIKA.

Kalendarz: Wtorek, 2 wietnia Rz.-kat.: Izydora — Gr.-kat.: Wasylja. — Słowiański Mnożystawa.

— Z pobytu Ministra Skirmunta w Paryżu. W Towarzystwie francusko-polskim w Paryżu odbył się uroczysty obiad, wydany na cześć Ministra Skirmunta. Między innymi byli obecni: Tirmau, prezes honorowy Towarzystwa, który zastępował nieobecnego Noulensa, poseł Zamojski, poseł Panafieu, gen. Niessel, gen. Franchet d'Esperay, członkowie cywilni i wojskowi poselstwa polskiego w Paryżu, członkowie misji francuskiej w Polsce, oraz liczni przedstawiciele paryskiej kolonii polskiej. P. Tirmau odczytał list Noulensa, który usprawiedliwiał swoją nieobecność na bankiecie i wita w osobie Ministra Skirmunta jednego z pierwszych pracowników na polu przymlerza francusko-polskiego. Tirmau z kolei w własnym imieniu powitał Ministra Skirmunta, dając równocześnie wyraz uczuciom wszystkich obecnych w stosunku do Polski i jej Ministra spraw zagranicznych. Minister Skirmunt odpowiadając, podkreślił, że przyjaźń francusko-polska datuje się od bardzo dawnych czasów i dał następnie wyraz wdzięczności i zaufania Polski w stosunku do Francji. Mowca zaznaczył dalej pacyfizm polityki polskiej i zakończył oddaniem hołdu oswobodzicielom i obrońcom Polski.

Prezydent ministrów i pani Poincaré wydał bankiet na cześć ministra Skirmunta. W bankiecie wzięli udział ministrowie Barthou, de Lasterie, Maginot, poseł francuski w Warszawie p. Panafieu, poseł polski w Paryżu hr. Zamojski i p. Wielowiejski.

— **Popisowi rocznika 1901.** Komisariat rządu na m. stoł. Warszawę w porozumieniu z władzami wojskowymi wyjaśnia, że popisowi rocznika 1901, którzy otrzymali obecnie karty powołania, na »wezwanie«, uważani być mają za korzystających z urlopu aż do chwili wezwania ich do szeregu.

— **Podrozenie gazet.** W dniu wczorajszym pisma ludzkie podniosły cenę o 5 marek na numerze, a również podniosły cenę ogłoszeń.

— **Miljonówki.** Przy sobotnim ciągnięciu 4 proc. państwowej pożyczki premiowej wylosowano nr. 4.035.254 i nr. 3.202.455.

— **Danina.** Magistrat zwraca uwagę, że termin płatności pierwszej raty daniny obliczonej na zasadzie wielokrotności podatku gruntowego domowo-czynszowego i zarobkowego minął 14 marca b. r. a od 15 marca b. r. biegnie już obowiązujący termin płatności drugiej raty. Od tego dnia przy wpłatach 1. raty 5 proc. miesięcznie przyczem każdy rozpoczęty miesiąc kalendarzowy liczy się za cały t. zn. że przy wpłatach 1. raty uskutecznionych w kwietniu ściągane będą odsetki 10 proc. w maju 15 proc. i t. d. Ponadto wdrożył Magistrat w myśl przepisów kroki celem przymusowego ściągnięcia zaległych pierwszych rat tych kategorii daniny wraz z odsetkami za zwłokę i kosztami egzekucyjnymi a niezależnie od tego zarządził niebawem celem ich zabezpieczenia intabulację zaległej daniny na nieruchomości obłożonej podatkiem podstawowym.

Zarazem nadmieniam się, że dzielnicowe kasy poboru daniny wymierzonej na zasadzie wielokrotności podatku gruntowego i domowo-czynszowego zostały przeniesione z Komisariatów dzielnicowych do Ratusza, drzwi Nr. 27 w parterze.

— **Zjazd Darmstadtczyków.** Z inicjatywy kilku inżynierów, którzy studia swoje kończyli na Politechnice w Darmstacie, powstaje w Polsce Koło Darmstadtczyków, którego pierwsze konstytuujące posiedzenie odbędzie się d. 12 b. m. o godzinie 4 w lokalu Stowarzyszenia techników w Warszawie przy ul. Czackiego 3/5, sala nr. 4, z następującym porządkiem obrad: Zagajenie (inż. Weyczburg); cel Zjazdu (inż. Januszewski); projekt statutu Koła Darmstadtczyków (inż. Maciejewski); wolne wnioski.

— **Z propagandy higieny dziecka.** Wczoraj wieczorem wygłosił dr. Stawiński pierwszy z cyklu odczytów w zakresie higieny dziecka propagowanej przez Amerykański Czerwony Krzyż. Zagał kurator okręgu lwowskiego p. Sobieński, zaznaczając, że akcja ta jest dalszym ciągiem amerykańskiej akcji humanitarnej, zapoczątkowanej podczas wojny, i że podejmując ją zaciągamy wobec Ameryki nowy dług wdzięczności. Prefegent dr. Stawiński wskazał na potrzebę czystości jako na podstawę higieny i zdrowia, przestrzegając przed używaniem alkoholu i tytoniu jako szkodliwych dla zdrowia. Sala Tow. pedagogicznego, w której odczyt się odbył była dobrze wypełniona. Szkoda, że z mierzone obrazy świetlne nie mogły być rzucone na ekran, z powodu jakiegoś mankamentu w baterji, którego nie dało się na poszczególnie usunąć. Przy końcu dr. Stawiński rozdał obecnym bardzo piękne broszurki o higienie dziecka.

— (mre) **Szopka warszawska** wstępny bojem zyskała sobie poklask powszechny, wywołując od dwu dni w sali Kasyna i Koła liter. art. śmiech szczery i gorące oklaski. Bo też zasłużyła na to w zupełności, występują w niej wprawdzie przeważnie figurki warszawskie — obok trzech krakowskich i trzech lwowskich — dobrzy to jednak znajomi i całej Polsce czytającej i myślącej, każdy więc satyrę ostrą, utrzymaną w granicach właściwych, zrozumie i ubawi się nią serdecznie. Jekt lśni się od dowcipów, Pronaszko wykonał lalki po mistrzowsku, pp. Trojanowski i Markowski, jako pozakulisowi wykonawcy programu, są doskonałi — niezawodnie więc i Szopka warszawska ściągając będzie coraz liczniejsze zastępy słuchaczy, którzy nie pożałują dwu godzin śmiechu zdrowego.

— **O początkach społeczeństwa i państwa** mówić będzie w poniedziałek, 3 b. m. o godzinie 7 wieczorem w sali Polskiego Tow. pedagogicznego, przy ul. Zmorowicza 17 dr. Antoni Wereszczy ski. Wstęp wolny.

— (na) **Wiec kupców żydowskich i rękodzielników** odbył się wczoraj w sali Domu narodowego w sprawie zamierzonej zmiany ustawy o ochronie lokatorów. Przewodniczył p. Schleifer, zagał przewodniczący Stowarzyszenia kupców żydowskich, r. m. Rapaport. Przemawiali, prócz przedstawicieli kupiectwa Ersensterne i Ornstein, także pp. dr. Buder, dr. Loewenherz i dr. Dregiewicz, zaznaczając, że ustawa o ochronie lokatorów musi być utrzymana w całej pełni. Przy końcu uchwalono rezolucję, protestującą

przeciw zmianie ustawy i wzywając posłów do zajęcia odpowiedniego stanowiska.

— **Zbiory Krasnowskiego.** Transport składający się z 17 wagonów zbiorów Krasnowskiego, ofiarowanych narodowi polskiemu, wysłany 25. b. m. z Petersburga przez delegację polską specjalnej komisji miesanej, reewakuacyjnej, szczęśliwie przebył granicę sowiecką i po przeładunku w Solecach jest w drodze do Warszawy. Transport prowadzi p. Aleksander Łada z por. Rosnowskim, inż. Richter oraz eksperci Wierzbicki i Małszak.

— **O austro-węg. pocztową kasę oszczędności.** Na konferencji państw sukcesyjnych w Rzymie postanowiono odnośnie do rozdziału aktywów i pasywów dawnej austro-węgierskiej pocztowej kasy oszczędności zwołać konferencję do Budapesztu. Rząd wypracował już plan rozdziału i wysłanie w najbliższym czasie do wszystkich państw sukcesyjnych zaproszenie na tę konferencję. Spodziewają się, że kwestja będzie załatwiona w sposób ugodowy. W innym wypadku musiałoby zażądać sędziego rozjemczego, zamianowanego przez komisję reparacyjną.

— **Zbliżenie rasyjsko-niemieckie.** W gmachu związków zawodowych w Moskwie odbyło się pierwsze organizacyjne posiedzenie Towarzystwa zbliżenia rasyjsko-niemieckiego. W posiedzeniu wzięło udział około 150 osób z czego 50 proc. stanowili przemysłowcy, inżynierowie i kupcy a resztę przedstawiciele świata naukowego i artystycznego. Na posiedzeniu był także obecny zastępca posła niemieckiego Handlchild oraz przedstawiciele partji komunistycznej i rządu sowieckiego, między innymi Bielakow. Towarzystwo to organizuje się pod wpływem niemieckim. Celem Towarzystwa jest zbliżenie obu narodów pod względem ekonomicznym i kulturalnym i nawiązanie serdecznych stosunków między obu państwami. Posiedzenie nie zostało zakończone i nie dokonano wyboru prezydium skutkiem pożaru który wybuchł w tym domu. Dalszy ciąg posiedzenia odłożono.

— **Wynalazek.** Pewien inżynier angielski dokonał epokowego wynalazku w dziedzinie sztucznego oświetlenia. Wynalazek ten jest szczególnie ważny dla przemysłu tkackiego i farbiarskiego, pozwala bowiem rozpraszać światło elektryczne zapomocą różnorodnych reflektorów puszczonego w ruch wiru. Nasładowe to widmo słoneczne.

— **Ordynarne koncepty** nie zasługują na to, by się z nimi rozprawiać. A jak inaczej nazwać wczorajszy spóźniony o dzień prymaprylis, który ni ztąd ni zowąd zasypał nas śniegiem? Jeśli kwiecień w taki sposób zamysła się sprawować, to jeszcze dożyjemy, że pięknej nazwy pozbawiony, otrzyma inną, odpowiedniejszą dla tak nieokrzesanego miesiąca.

Mianowania i przeniesienia.

Prezes sądu apelacyjnego we Lwowie zamianował: dyrektorów kancelarii Władysława Florczyńskiego w Stanisławowie i Franciszka Bielawskiego w Przemyślu — dyrektorami kancelarii z uposażeniem VII stopnia służbowego; dyrektorów urzędu ksiąg gruntowych Józefa Baziaka w Tarnopolu i Edwarda Amanna we Lwowie — dyrektorami urzędu ksiąg gruntowych z uposażeniem VII. stopnia służbowego; starszych oficerów kancelaryjnych Franciszką Jarostawskiego i Jana Juliusza Majewskiego we Lwowie dyrektorami kancelarii z uposażeniem VIII. stopnia służbowego, wszystkich z pozostawieniem w dotychczasowych miejscach służbowych; Emila Smitkę, starszego dyrektora Zakładu kary we Lwowie, zarządcą domu więziennego w sądzie okręgowym w Czortkowie, z pozostawieniem tytułu i charakteru starszego dyrektora, tndzież poberów VII. stopnia służbowego; — ukończonych słuchaczy praw: dr. Bolesława Wróblewskiego, dr. Ludwika Doleżala i Marceliego Bukietyńskiego aplikantami.

Notatki literacko-artystyczne.

Repertuar Teatru Miejskiego.

Początek przedstawień o godz. 7:30 wieczorem.

Dziś, w poniedziałek „Dzieje salonu”.

Repertuar Teatru Małego (ul. Gródecka 2).

Dziś, w poniedziałek „Czysty interes” z dyr. Czarnowskim w kapitalnej roli paskarza Kordelasa.

Repertuar Teatru Nowości.

Dziś, w poniedziałek „Dama w gronostajach”, operetka w 3 aktach Gilberta.

„Stabat Mater” słynny utwór Rossini’ego na sofa, chór mieszany i orkiestrę wykonanem zostanie w Wielką Środę 12 kwietnia w sali Filharmonji pod dyrekcją dr. Adama Sołtysa. Dzieło to, będące arcydziełem muzyki kościelnej, które Lwów słyszał po raz ostatni kilka lat temu, wystudjowane obecnie z niezwykłą starannością i ze współudziałem wybitnych solistów, osiągnie niewątpliwie tłumy publiczności, tem bardziej, że dochód z tego koncertu nad którym protektorat objęły pp. Wojewodzina Grabowska i Prezydentowa Neumannowa, przeznaczono w całości dla tak bardzo pomocy potrzebujących repatriantów.

Pamiętajmy o braciach powracających z Rosji!

Kuch wydawniczy.

— **Gazet Bankowa** Nr. 5 i 6 opuścił prasę Treść numeru: Tad. Adamczewski Organizacja kredytu na Górnym Śląsku, dr. St. Krzemicki Stabilizacja kursu marki polskiej, Emil Grabschoid Spekulacja, Edward Dutlinger Bilans P. K. K. P. za rok 1921. Problem unifikacji waluty w Jugosławji (wedle art. dr. J. J. Hansa) Regulamin Rady finansowej. Przeglądy giełdowe. Aktualna kronika krajowa i zagraniczna.

Juljusza Słowackiego „Mindowe” ukazał się w bardzo starannej szacie nakładem krakowskiej Spółki wydawniczej, z wstępem i objaśnieniami prof. dr. Wiktora Mahna, jako nr. 43 „Biblioteki narodowej”.

W. Paszkowskiego rzecz p. t. „Likwidacja demobilii wojskowego”, ogłoszona pierwotnie w tygodniku „Przemysł i handel”, ukazała się obecnie w osobnej odbitce.

Monografia Poznania. „Książnica Polska” T. N. S. W. wznowiła wydawnictwo p. t. „Nauka i Sztuka”, rozpoczynając od ilustrowanej monografji Nikodema Pajzderskiego o Poznaniu.

„Galeja moich blźnich” A. Grzymały Sieleckiego („nowele i fraszki”), ukazała się w wydaniu drugim, nakładem Gebethnera i Wolffa.

Kursy giełdowe.

Lwów, dnia 2 kwietnia, godz. 10:30.

Marki niemieckie	13 00	(13 00—13 40)
Franki francuskie	345	(600—600)
Franki szwajcarskie	000	(—)
Funty sterlingi	16 700	(— —)
Wiedeń	00—00	(52 00—53)
Korony niem.-aust.	00—00	(53 00—54)
Korony czeskie	67—00	(73 00—74 5)
Praga, wypłata	00—00 00	(73 00—75 00)
Lei	—	(00—00)
Liry	—	(—)
Budapeszt	—	(—)
Paryż	—	(000 00—000 00)
Berlin	—	(12 20—13 00)
Dolary amerykańskie	3840—3740	(3870—3880)
„ kanadyjskie	3648—3548	(—)
Zurych Marki polskie	00 00	

Tendencja na marki niem. słaba, na dolary niżkowa, na kor. czeskie silniejsza.

Uwaga: Pierwsza cyfra wskazuje kurs informacyjny, druga, w nawiasie, kurs nieoficjalnej giełdy.

TELEGRAMY.

MIN. SKIRMUNT NA ŚNIADANIU U KRÓLA ANGIELSKIEGO.

Warszawa. (Tel. wł.) Donoszą tu z Paryża, że min. Skirmunt dziś wyjeżdża z Paryża do Londynu, gdzie został zaproszony na śniadanie do króla angielskiego.

GŁOS FRANCUSKI O UDZIALE POLSKI W PRZEDWSTĘPNYM ZEBRANIU SOJUSZNIKÓW W GENEWIE.

Paryż. (PAT.) Havas. — „Petit Parisien” oświadcza, że jest rzeczą nieodzowną, aby Polska i Mała Ententa wzięły udział w przedwstępnym zebraniu sojuszników, które odbędzie się ewentualnie w Genewie przed otwarciem konferencji genueńskiej. — Usuwac te państwa od udziału w tej naradzie znaczyłoby wznowić błąd popełniony na konferencji pokojowej. — Jeżeliby kto utrzymywał, że państwa Europy środkowej nie są dostatecznie wielkie, aby w jednym rządzie stanąć z państwami sprzymierzonymi, to wystarczy przypomnieć, że te cztery państwa okazały wielki rozum w związku z konferencją genueńską i utworzyły blok państw liczący 70 do 80 milionów mieszkańców. — Poza to, wobec tego, że głównym przedmiotem narad na konferencji genueńskiej jest sprawa Rosji, byłoby rzeczą nie do pojęcia,

aby nie liczone się z zapatrywaniem państw, znajdujących się w bliższym sąsiedztwie z Rosją, niż państwa sprzymierzone. — Zwrócił na to uwagę Poincaré, który od pierwszej chwili powstania Małej Ententy wyraził wiarę w jej żywotność.

NA WALKĘ Z EPIDEMJĄ TYFUSU.

Paryż. (PAT.) Havas. — Dziennik urzędowy ogłasza ustawę w sprawie otwarcia kredytu dwóch milionów pięćset tysięcy franków na rzecz akcji zwalczania epidemji tyfusu w Europie wschodniej.

POŻAR FABRYKI FUTER.

Kraków. (Tel. wł.) W Żywcu spaliła się fabryka skór i futer Balitzera. Ogień zniszczył cały skład. Szkoda wynosi 40 milionów marek.

WIEC STRÓŻÓW KAMIENICZNYCH.

Kraków. (Tel. wł.) Wczoraj odbył się tu masowy wiec stróżów kamienicznych. Uchwalono rezolucję, domagając się wstrzymania rymacji stróżów z mieszkań, oraz stworzenia komisji dla uregulowania stosunków między stróżami a właścicielami realności. Wiec był wzorowany na wiecu warszawskim.

Zagadkowa mobilizacja.

Charków. (AW.) W d. 1. bm. na ulicach Charkowa i w prasie zamieszczono ogłoszenie charkowskiego komisariatu wojennego w formie rozkazu mobilizacyjnego wojsk kolejowych. Rozkaz ten, wydany przez charkowski okręg wojenny powołuje wszystkich urodzonych w r. 1900 i 1901 kolejarzy, zwolnionych ze służby kolejowej z powodu oszczędności etatowych. Mobilizacji do wojsk kolejowych powyższej kategorii podlegają również wszystkie osoby pełniące służbę w urzędach państwowych. Rozkaz oznacza jednocześnie, iż wszyscy zgłaszający się winni

zabrać ze sobą niezbędne rzeczy, gdyż nie będą już zwolnieni, lecz skierowani zostaną do odpowiednich oddziałów wojskowych. Niezależnie od powyższego rozkazu miejsc. „Ispolkom” w Charkowie ogłasza, iż każdy z zamieszkałych w Charkowie mężczyzn, urodzonych w latach 1881 do 1902 winien być zarejestrowany w komisariacie wojennym. Zarządzenia te wywołały pewne zamieszanie wśród ludności, bo każą się domyślać szerszej akcji mobilizacyjnej, której cel nie jest wiadomy.

Przegląd teatralny.

Rzutem oka wstecz objąć wypada historję ubiegłych dni kilkunastu w teatrze — dni które prawie zamknęły usta, iż milczała jak dziecko przez tą pla-

stunkę uspięnc wywarem maku. A w ciągu dni owych właśnie o teatrze naszym tyle było do powiedzenia!

Przesunęła się — przesuwa się zresztą dotąd — przez scenę wielką jako zjawisko wielce osobliwe

